

Sortförsök i havre

Av Försöksledare Arne Ljungars,
Hushållningssällskapet i Kristianstad

Under hösten 2008 har 2 sortförsök i havre skördats i serien L7-501. Resultaten från de enskilda försöken rinns redovisade på Skåneförsökens hemsida. I tabell 1 kan man studera medeltalen de olika åren samt femårsmedeltal från 2004-2008. På samma sätt som för övriga grödor finns från och med 2003 relativtalen och antalet försök från de olika enskilda åren för att visa vilka år som sorterna provats och hur de avkastat de olika åren. I tabell 2 finns medeltal med svampbehandlade led och obehandlade led medan tabell 3 redovisar hur sorterna klarar

sig i de nordskånska odlingsområdena. Tabell 4 visar sorternas egenskaper jämfört med mätaren Belinda. Alla egenskaper i tabell 4 är medeltal över 5 år, egenskaper från svampbehandlade led och sjukdomsgradering från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken.

Nytt från 2007 är att kvalitetsegenskaperna analyserats via NIT-instrument och vi får NDF, råfett, stärkelse och protein i samma analys.

Tabell 1 . Kärnskörd av HAVRE i Skåne M-tal av riks- och länsförsök.

SORT	2004 - 2008			2004		2005		2006		2007		2008		
	kärna dt/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel tal	Ant. förs
Belindaskörden, dt/ha				59,5		78,7		81,1		80,8				
SW Belinda	64,5	100	16	100	4	100	4	100	3	100	3	48,0	100	2
SW Ingeborg, 98195	62,7	97	14	98	3	94	3	99	3	97	3	48,4	101	2
NS Ivory, 1259 (SSd)	62,5	97	14	96	3	98	3	101	3	99	3	41,7	87	2
SW Kerstin, 96255	61,6	96	14	97	3	98	3	97	3	92	3	46,3	96	2
NS Freddy (SSd)	61,2	95	14	95	3	97	3	99	3	92	3	45,0	94	2
SW Gunhild, 923100	59,0	91	11	93	3	93	3			88	3	46,2	96	2
SW Aveny, 01168	65,7	102	10					104	3	102	3	48,3	101	2
NS Scorpion (SSd)	65,4	101	8					110	3	97	3	47,6	99	2
SW Circle 02350	63,1	98	2									46,5		1
Dvärghavre														
NS Buggy (SSd)	65,2	101	8					101	3	103	3	47,5	99	2
-X- CV% REP	62,5	4,8	16	3,8	4	5,4	4	3,2	3	4,0	3	46,6	5,6	2
LSD PROB F1	3,7	.0005		.1705		.1875		.0071		.0033		6,3	.3937	

Relativtalen anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

* Dvärghavre som provats med speciell försöksdesign för att inte strållängden skall störa jämförelsen.

Tabell 2. Jämförelse mellan havresorter svampbeh. och obeh.

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2008						BEHANDLINGSEFFEKT 2004-2008									
	Obehandlat			Mer sk.	Behandlat			Obehandlat			Mer sk.	Behandlat				
	Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant. förs	f. beh. dt/ha	Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant. förs	f. beh. dt/ha	Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant. förs	f. beh. dt/ha	Skörd dt/ha	Rel. tal
SW Belinda	46,5	100	2	3,0	49,5	100	62,3	100	16	4,3	66,6	100				
SW Ingeborg, 98195	48,6	104	2	-0,4	48,2	97	61,3	98	14	2,6	63,9	96				
NS Ivory, 1259 (SSd)	42,6	92	2	-1,8	40,8	82	61,7	99	14	1,5	63,2	95				
SW Kerstin, 96255	46,2	99	2	0,2	46,4	94	60,6	97	14	2,1	62,7	94				
NS Freddy (SSd)	43,2	93	2	3,6	46,8	95	59,8	96	14	2,8	62,6	94				
SW Gunhild, 923100	45,3	97	2	1,7	47,0	95	58,6	94	11	0,6	59,2	89				
SW Aveny, 01168	47,9	103	2	0,9	48,8	99	63,7	102	10	4	67,7	102				
NS Scorpion (SSd)	47,8	103	2	-0,3	47,5	96	64,7	104	8	1,5	66,2	99				
SW Circle 02350	47,7		1	-2,3	45,4		63,3	102	2	-0,4	62,9	94				
Dvärghavre																
NS Buggy (SSd)	47,2	101	2	0,5	47,7	96	64,3	103	8	1,9	66,2	99				
-X- CV% REP	46,3	6,8	2		46,8	7,6	61,5	5,3	16		63,5	6,2				
LSD PROB F1	7,6	.6210			8,6	.5616	3,8	.0092			4,3	.0001				

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

Svampbehandling: 2004 - 2005: St 37 - 39 0,4 | Comet + 0,4 | Tilt Top.

2006 - 2008: St 55 - 59 0,25 | Comet + 0,5 | Tilt Top.

Tabell 3. HAVRE, områdesvis ind. 2004 - 2008. Kärnsk. och rel. tal.

SORT	Område 1B			Område 1C+2		
	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs
SW Belinda	77,0	100	3	68,2	100	10
SW Ingeborg, 98195	75,5	98	3	67,6	99	10
NS Ivory, 1259 (SSd)	75,6	98	3	66,0	97	10
SW Kerstin, 96255	71,1	92	3	66,3	97	10
NS Freddy (SSd)	74,1	96	3	65,0	95	10
SW Gunhild, 923100	70,3	91	2	63,1	93	8
SW Aveny, 01168	81,1	105	2	69,1	101	6
NS Scorpion (SSd)	79,9	104	2	68,9	101	6
SW Circle 02350				66,9		1
Dvärghavre						
NS Buggy (SSd)	76,6	100	2	69,8	102	6
-X- CV% REP	75	2,1	3	66,8	3,9	10
LSD PROB F1	5,1	.0044		4,1	.0002	

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 4. Sortegenskaper i Havre åren 2004 - 2008. Egenskaper i beh. led, sjukdomar i obeh.

SORT	Vatten- halt %	Strå- styrka 0-100*	Strå- längd cm	Strå- brytn. %	Liter- vikt g	Tusen- kornv. g	Mog- nad dagar**	NDF i TS %	Pro- tein %	Råfett- halt %	Stärk- else %	Växt- tråd %	Mjöl- dagg %	Blad- fläck %
SW Belinda	15,8	98	86	9	541	35,6	113	30,8	11,3	6,1	45,3	13,0	3	4
SW Ingeborg, 98195	0,2	-5	-4	-1	12	4,0	0	-1,4	0,1	-1,5	2,2	0,6	-1,0	1,0
NS Ivory, 1259 (SSd)	0,5	-3	0	5	9	8,3	-1	-2,6	0,2	-0,9	2,6	-0,9	-1,0	1,0
SW Kerstin, 96255	0,2	-2	0	-1	5	-3,1	1	-2,0	-0,2	-1,9	3,2	-1,2		-1,0
NS Freddy (SSd)	-0,1	-3	3	-2	22	-1,1	1	2,4	0,0	-0,9	-0,9	0,7	-1,0	2,0
SW Gunhild, 923100	0,5	-5	0	-4	5	-0,3	0	-0,7	-0,2	-1,4	1,1	0,1	-1,0	1,0
SW Aveny, 01168	0,3	-5	2	-3	7	-0,1	-1	-3,4	-0,1	-1,3	3,3	-0,3	0,0	-1,0
NS Scorpion (SSd)	0,5	-1	0	4	14	1,5	0	-5,4	-0,2	-1,6	5,8	-0,7	-1,0	0,0
SW Circle 02350	-0,1	-12	0	4	12	-0,2	5		-0,4					
Dvärghavre														
NS Buggy (SSd)	0	16	-23	-5	-20	-1,4	-1	-4,9	-0,3	-1,4	7,6	-1,3	-2,0	0,0
-X- CV% REP	16,0	96	85	9	546	36,5	113	29,1	11,3	5,1	47,3	12,8	2	4
LSD PROB F1	0,8	13	5	10	12	3,0	2	4,1	0,3	0,7	4,5	1,5	2	2

Sortegenskaper för Belinda. Övriga med avvikelse från Belinda, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

***) Plus betyder senare mognad.

Beskrivning av enskilda sorter

Belinda, är en sort från Svalöf Weibull som är mätare i havreförsöken. Den har hög avkastning och bra kvalitet. Stor merskörd för svampbehandling 2007.

Ingeborg, en sort från Svalöf Weibull. Något lägre avkastning än Belinda utom 2008. En sort med bra tusenkornvikt och hög rymdvikt. Kortare strå med något sämre stråstyrka.

Ivory, en sort från Scandinavian Seed. En grynnavresort med något lägre avkastning än Belinda, särskilt 2008. Sorten har hög tusenkornvikt och rymdvikt. Medellångt bra strå men mycket stråbrytning. Sorten är nematodresistent.

SW Kerstin är en havresort från Svalöf Weibull med lägre avkastning än mätaren. Bra sjukdomsreistens, med liten skördeökning för svampbehandling. Lägre NDF-värde, råfetthalt och växttrådhalt, men högre stärkelsehalt.

NS Freddy är en havresort från Scandinavian Seed. Avkastning lägre än mätaren. Högre volymvikt och betydligt högre NDF-värde. Känslig för bladfläckar och gav ganska stora merskörd för svampbehandling 2007 och 2008.

Gunhild är en havresort från Svalöf Weibull. Den ingick inte i provningen under 2006. Avkastar sämre än mätaren. Har svagare strå och lägre råfetthalt.

SW 01168 Aveny är en ny sort från Svalöf Weibull med högsta avkastning i försöken. Provad under 3 år. Strå längd som mätaren. Lågt NDF-värde och hög stärkelsehalt.

NC Scorpion är en ny sort från Scandinavian Seed med bra avkastning 2006 och 2008 men lägre 2007. Bra volymvikt. Mycket hög stärkelsehalt och lågt NDF.

Buggy, en sort från Scandinavian Seed. En dvärghavresort som är provad första året 2006. Kort, styvt strå, mycket hög stärkelsehalt och lågt NDF, råfetthalt och växttrådhalt. Sorten är särskilt lämpade för plöjningsfri odling där liten halmmängd önskas. Resistensgenskaper bra med liten skördeökning för svampbehandling.